

Raadsinformatiebrief

RIB nummer 2024 133
collegevergadering d.d. 10-09-2024
programma Circulaire en duurzame hoofdstad
portefeuillehouder M. Pollux

ons kenmerk 245915
team RGWLEV
steller I.J.S. de Warrimont
telefoonnummer +31 77 3596524
e-mail i.dewarrimont@venlo.nl
datum 10 september 2024
bijlage(n) 5

Onderwerp

Voortzetten samenwerking binnen het Overlegorgaan Nationaal Park de Maasduinen

Kennisnemen van

Voortzetten samenwerking binnen het Overlegorgaan Nationaal Park de Maasduinen en daartoe aangaan van bijgaande samenwerkingsovereenkomst.

Aanleiding van

Nationale Parken

In Nederland hebben 21 gebieden de status Nationaal Park, waaronder Nationaal Park de Maasduinen. De status Nationaal Park geeft aan dat dit een bijzonder gebied is met een hoge kwaliteit aan natuur en beleevingswaarde.

Transitieopgave

De gemeenteraad heeft op 26 februari 2014 de motie “Nationaal Park De Maasduinen” aangenomen. Hierin werd ons college verzocht om bij Rijk en Provincie een lobby te starten om het Nationaal Park de Maasduinen (hierna: NP Maasduinen) door te trekken in zuidelijke richting. Op 15 maart 2022 heeft het college besloten de uitbreiding van het Nationaal Park de Maasduinen niet opnieuw te agenderen bij het nieuwe college van GS van Limburg en tevens een transitieproces naar een regionaal landschap te gaan verkennen (zie RIB 2022-41).

Dit transitieproces was nodig om te transformeren naar een “NP nieuwe stijl” waarbij de ambities en spin-off letterlijk en figuurlijk breder worden getrokken dan de oude doelstellingen van een Nationaal Park (bescherming en ontwikkeling natuur en landschap, natuurgerichte educatie en voorlichting en onderzoek). Het beoogde resultaat van het Nationaal Park nieuwe stijl is een sterke identiteit waarmee bewoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers zich verbonden voelen

Om in 2030 te komen tot een NP Nieuwe Stijl zijn de volgende fases doorlopen:

- Start transitie Nationaal Park De Maasduinen 2020-2023

- Overgangsperiode (2024) - Stabiliteitsfase 2025-2029 Regionaal Landschap in wording
- Uitvoeringsfase 2029-2030 Regionaal Landschap De Maasduinen
- Bestendigungsphase 2030 en verder

Kernboodschap

Start transitie NP De Maasduinen (2020-2023)

In deze eerste periode werd teruggekeken en vooruitgekeken. Het was een transitie van het oude werken naar het nieuwe werken met een nieuwe governance, werkstructuur en organisatie met verantwoordelijkheden. De samenwerking werd stabiel en het doel van de samenwerking is verduidelijkt. Nu is het de noodzaak om de energie te behouden.

De organisatie van het NP Maasduinen bestaat momenteel uit:

- Overlegorgaan NP Maasduinen (ONP¹). Dit overlegorgaan vertegenwoordigt de leden. Dit is geen rechtspersoon maar een samenwerkingsverband waarin verschillende organisaties en verschillende sectoren, met elk hun eigen achterban, zijn betrokken. Hier vindt de inhoudelijke besluitvorming plaats. Gemeente Venlo neemt deel (bestuurlijk en ambtelijk) aan het overlegorgaan. Inhoudelijke besluitvorming van de gemeente Venlo door het college. De wethouder heeft mandaat voor het inbrengen van de standpunten van het college.
- De Stichting Overlegorgaan NP de Maasduinen (SONP). De drie wethouders van de drie gemeenten (Gennep, Bergen en Venlo) vormen het bestuur.

De gemeente Venlo is deelnemer in het ONP en daarnaast is de wethouder-portefeuillehouder Natuur/Groen/Water bestuurder van de Stichting Overlegorgaan NP de Maasduinen (SONP).

Overgangsperiode (2024) – Stabiliteitsfase (2025-2029)

In deze overgangsperiode worden concrete plannen en processen georganiseerd, ontwikkeld en uitgevoerd. Het Regionaal Landschap komt langzaam in beeld. Na het transitieproces zal er eind 2024, begin 2025 een nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesloten worden met alle partners en voor de stichting nieuwe een nieuw bestuur aangesteld worden. Het doel van de samenwerking is om het NP De Maasduinen te transformeren naar een NP Nieuwe Stijl.

Concept – samenwerkingsovereenkomst (concept-SOK)

De partijen bij deze samenwerkingsovereenkomst zetten zich al vele jaren in om van het Nationaal Park De Maasduinen een samenhangend en leefbare landschappelijke eenheid te maken. Van belang bij deze samenwerking is wel, dat alle partijen hun autonomie – en voor de overheden: de publiekrechtelijke bevoegdheden – niet prijsgeven. De afspraken uit de overeenkomst zijn zodoende geformuleerd als een inspanningsverplichting en niet als een resultaatsverplichting.

¹ ¹ Partners van het overlegorgaan zijn: stichting Particuliere Grondeigenaren, Natuurhistorisch Genootschap Limburg, Waterschap Limburg, Staatsbosbeheer, Stichting het Limburgs Landschap, LLTB, IVN, provincie Limburg en de gemeenten Bergen, Gennep en Venlo.
245915

Vanuit de partijen is de behoefte ontstaan om de samenwerking van een duidelijke structuur te voorzien en om de samenwerking te formaliseren via het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst (SOK). De bedoeling daarbij is, dat:

- de kaderstelling en controle plaatsvindt in het Overlegorgaan, en;
- de uitvoering van de transitie plaatsvindt door de Stichting NP de Maasduinen (SNOP).

Voor een uitgebreide toelichting op de concept samenwerkingsovereenkomst zie bijlage 3.

Na het aangaan van de nieuwe samenwerkingsovereenkomst (SOK) zullen ook de statuten van de Stichting NP de Maasduinen op een aantal punten moeten wijzigen. Zoals uit het voorgaande ook volgt, zal de samenwerkingsovereenkomst primair de verhoudingen tussen partijen gaan regelen. De Stichting wordt daaraan leidend. Het huidige bestuur zal actief blijven tot na de statutenwijziging (zie bijlage 2). De overheden in het overlegorgaan en/of hun bestuurders zijn, in tegenstelling tot het huidige bestuur, geen bestuurder van de Stichting. Met de huidige constructie wordt voorkomen dat overheden die subsidie verlenen aan de Stichting (en de besteding van de gelden moeten controleren), ook bestuurder zijn van de Stichting. In het nieuwe bestuur zullen, in tegenstelling tot het huidige bestuur, geen wethouders komen.

Financiën

De Stichting zal in dat verband ook de begunstigde worden van de subsidiegelden die voor de voormelde transitie ter beschikking worden gesteld. Kaderstelling en controle vs. uitvoering en financiën worden zodoende losgekoppeld.

Ook zullen er uit de samenwerkingsovereenkomst geen financiële verplichtingen voortvloeien. De te ontvangen subsidies en loonbetaling van de secretaris lopen via de Stichting. Alle andere financiële verplichtingen (te weten kosten verbonden aan de participatie en voorbereiding van het Overlegorgaan) komen voor ieders eigen rekening.

Langjarige financiële ondersteuning is nodig om van het NP Nieuwe Stijl een succes te maken. Om de stichting NP de Maasduinen de kans te geven daadwerkelijk te functioneren, is het nodig om ons minimaal voor vier jaar hieraan te verbinden.

Kosten voor de Stichting NP de Maasduinen bedragen € 521.000 per jaar. De 3 betrokken gemeenten Bergen, Gennep en Venlo wordt gevraagd gezamenlijk jaarlijks € 130.000 bij te dragen. Aan de gemeente Venlo wordt een financiële bijdrage van € 200.000 in de periode 2025 – 2028 gevraagd (€ 50.000 in 2025, 2026, 2027 en 2028). Als ervoor wordt gekozen om deze financiering niet ter beschikking te stellen, dan komt het NP De Maasduinen niet tot een NP Nieuwe Stijl.

Communicatie

Het besluit van Venlo wordt gecommuniceerd binnen het overlegorgaan.

Raadsinformatiebrief

Vervolgprocedure raad

Mogelijke financiële consequenties van de transitieopgave naar een Regionaal Landschap Maasduinen worden meegenomen in het proces van de begroting 2025, waarbij eventuele co-financiering wordt meegenomen. Dit geldt ook voor de nog uit te werken projecten uit het BIO-plan.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

Twan Beurskens

Antoin Scholten

Bijlagen

1.	SOK NP de Maasduinen	
2.	Concept 3 – akte van statutenwijziging stichting Overlegorgaan
Nationaal Park de Maasduinen	10-05-2024
3.	Toelichtende memo bij SOK def.	21-03-2024
4.	BIO-plan rapportage Nationaal Park de Maasduinen	
5.	Organigram bij SOK NP de Maasduinen	